

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/252/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5716205963
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5716205963.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu JUDr. Františka Potockého a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnom spore žalobkyne: C. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., ul. V. č. XX, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, ul. Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpená splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, ul. Kubániho č. 16, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a určenie neplatnosti zmlúv o úvere, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu v Martine č. k. 15C/193/2016-123 zo dňa 06. marca 2017, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výroku I. potvrdzuje.

Vo výrokoch II. a IV. rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Vo výroku III. zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Martin rozsudkom č. k. 15C/193/2016-123 zo dňa 06.03.2017 určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500032565 zo dňa 27.09.2013, Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500035224 zo dňa 14.11.2013, uzavreté medzi žalobkyňou a žalovaným, sú neplatné (výrok I.). Ďalej súd určil, že úvery poskytnuté na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500032565 zo dňa 27.09.2013 a Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500035224 zo dňa 14.11.2013, sú bezúročné a bez poplatkov (výrok II.). Vo zvyšku žalobu zamietol (výrok III.). Žalobkyni náhradu trov konania nepriznal (výrok IV.).

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa sa domáhala neplatnosti zmluvy o úvere č. 8500032565 zo dňa 27.09.2013 a zmluvy o úvere č. 8500035224 zo dňa 13.11.2013 pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi a rovnako žiadala určiť, že Dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka č. 8500032565 zo dňa 27.09.2013 a č. 8500035224 zo dňa 13.11.2013 sú neplatné. Na pojednávaní dňa 06.03.2017 žalobkyňa doplnila svoje skutkové tvrdenia a uviedla, že podľa jej názoru žiadne úroky nevznikli, nakoľko žalovaný ako veriteľ porušil ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ďalej len „zákona č. 129/2010 Z. z.“ Podľa jej názoru úver je bezúročný a bez poplatkov. Zároveň teda žiadala, aby súd určil dohody o zrážkach za neplatné a aby určil, že zmluvy sú bezúročné a bez poplatkov.

Súd považoval za preukázané tvrdenia strán sporu o tom, že dňa 30.09.2013 žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžník uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500032565, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 1.500,00 Eur. Dňa 30.09.2013 bola uzavretá aj samostatná Dohoda

o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500032565 a to medzi žalobkyňou a žalovaným. Táto dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá na zabezpečenie pohľadávok žalovaného v súvislosti s pohľadávkou, ktorá má vzniknúť žalovanému tým, že poskytne žalobkyni ako dlžníkovi na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500032565 čiastku vo výške 1.500,00 Eur. Strany si teda dojednali dohodu o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej je zamestnávateľ dlžníka - žalobkyne povinný vykonávať v prospech spoločnosti mesačné zrážky zo mzdy dlžníka vždy v riadnom výplatnom termíne dlžníka a odvádzať ich na bankový účet pod VS: 8500032565 vo výške 103,70 Eur mesačne. Súd mal ďalej preukázané, že bola uzavretá dňa 14.11.2013 medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom ďalšia zmluva o revolvingovom úvere č. zmluvy 8500035224, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 1.200,00 Eur. Zároveň bola uzavretá dňa 14.11.2013 aj Dohoda zo zrážkach zo mzdy (iných príjmov dlžníka) č. 8500035224 medzi žalobkyňou a medzi žalovaným k pohľadávke, ktorá má vzniknúť tým, že žalovaný poskytne žalobkyni na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500035224 čiastku vo výške 1.200,00 Eur. Na základe tejto dohody je zamestnávateľ žalobkyne povinný vykonávať v prospech spoločnosti mesačné zrážky zo mzdy dlžníka vždy v riadnom výplatnom termíne dlžníka a odvádzať ich pod VS: 8500035224 vo výške 68,12 Eur mesačne. Následne súd citoval ustanovenia § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, § 53 ods. 1, 2, 3, § 551 ods. 1, 2, § 37 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, d/, § 9 ods. 1 veta prvá, ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Zb. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv o revolvingovom úvere. Podľa súdu z predložených zmlúv o revolvingovom úvere, ako aj z dohôd o zrážkach zo mzdy k týmto zmluvám jednoznačne vyplýva, že neboli individuálne dojednané. Išlo o formulárovo predtlačené zmluvy, ktoré neumožnili žalobkyni ako spotrebiteľovi ich modifikáciu. Ide o spotrebiteľské zmluvy. Pri zmluve o revolvingovom úvere č. 8500032565 žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 1.500,00 Eur v 24 splátkach, kde mesačná splátka vrátane úrokov predstavovala čiastku 103,70 Eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (úver + úroky po celú dobu čerpania úveru) vo výške 2.488,80 Eur, RPMN za úver 69,72 %, ročná úroková sadzba úveru 70 %, priemerná RPMN za úver 46,06 %, poskytnutá čiastka revolvingu 1.007,96 Eur, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu) 1.866,60 Eur, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 37,25 %, ročná úroková sadzba revolvingu 63,16 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 5,5 %. Žalobkyňa sa zaviazala splatiť predmetný úver v celkovej čiastke 2.488,80 Eur. V spojení s predmetnou zmluvou o revolvingovom úvere podpísala žalobkyňa aj na samostatnej listine Dohodu o zrážkach zo mzdy č. 8500032565, ktorou si žalovaný zabezpečil nároky vyplývajúce zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500032565. Pri zmluve o revolvingovom úvere č. 8500035224 žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 1.200,00 Eur, ktorý mala splácať v 36 splátkach, kde mesačná splátka (vrátane úrokov) predstavovala sumu 68,12 Eur, splatnosť úveru (počet splátok): 36, mesačná splátka (vrátane úrokov) 68,12 Eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (úver + úroky po celú dobu čerpania úveru) 2.452,32 Eur, RPMN v percentách 69,69, ročná úroková sadzba úveru 70 %, priemerná RPMN za úver 46,06 Eur, poskytnutá čiastka revolvingu 686,65 Eur, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu) 1.634,88 Eur, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 62,79 %, ročná úroková sadzba revolvingu 68,44 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 5,25 %. Žalobkyňa sa zaviazala splatiť predmetný úver v celkovej čiastke 2.452,32 Eur. V spojení s predmetnou zmluvou o revolvingovom úvere podpísala žalobkyňa aj na samostatnej listine Dohodu o zrážkach zo mzdy č. 8500035224, ktorou si žalovaný zabezpečil nároky vyplývajúce zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500035224. V obidvoch dohodách o zrážkach zo mzdy je ďalej v článku I. uvedené, že, v zmysle zmluvy/dodatku k zmluve má dlžník právo, aby mu v prípade riadneho splácania úveru bol poskytnutý ďalší úver v rámci tzv. revolvingu. Pohľadávky spoločnosti sú voči dlžníkovi zabezpečené touto dohodou, sú tvorené úverom, vrátane všetkých revolvingov poskytnutých dlžníkovi, príslušenstvom úveru (revolvingu/ov), prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami spoločnosti voči dlžníkovi, ktoré vyplynú/vzniknú na základe, alebo v súvislosti so zmluvou a jej prípadných dodatkov. Zo žalobkyňou predloženého listu žalovaného zo dňa 25.02.2016 vyplynulo, že požiadal v tom čase jej zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy s tým, že je potrebné uhrádzať celkovú sumu, ktorá ku dňu tohto listu predstavuje čiastku 2.955,44 Eur v súvislosti s dlhom zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500035224. Z listu žalovaného zo dňa 25.02.2016 vyplynulo, že požiadal v tom čase zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy s tým, že je potrebné uhrádzať celkovú sumu, ktorá ku dňu tohto listu predstavuje čiastku 3.217,15 Eur ohľadom dlhu týkajúceho sa zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500032565. Do dňa rozhodovania súdu o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný

nepodal na súd žiaden návrh o zaplatenie dlžnej sumy voči žalobkyni, kde by súd rozhodoval o nároku žalovaného, čiže by zaviazal žalobkyňu zaplatiť žalovanému zákonným spôsobom vyčíslenú dlžnú sumu s príslušenstvom, t.j. že zrážky zo mzdy žalobkyne sú zrážané doteraz bez toho, aby bol autoritatívnym rozhodnutím súdu posúdený nárok žalovaného a výška nároku žalovaného.

Žalobkyňa sa domáhala určenia neplatnosti predmetných dohôd zo zrážky zo mzdy, ktoré boli uzavreté v súvislosti so zmluvami o revolvingovom úvere. Súd za potrebné konštatoval, že posudzované dohody o zrážkach zo mzdy majú povahu spotrebiteľskej zmluvy s poukazom na ust. § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka a na znenie § 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Dohoda o zrážkach zo mzdy musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Má zabezpečovací charakter a jej podstatným znakom je súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok zo mzdy, ako aj rozsah vykonávaných zrážok. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom a musí obsahovať označenie pohľadávky o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Je samostatným právnym úkonom a je vždy výsledkom prijatia ponuky (akceptácie). Podľa názoru súdu predložené dohody o zrážkach zo mzdy neobsahovali vymedzenie výšky pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená. Z predmetných dohôd o zrážkach zo mzdy vyplýva, že nezabezpečujú len nároky vyplývajúce zo zmluvy o revolvingovom úvere, ale aj celý rad nedefinovaných zmlúv uzatvorených medzi účastníkmi konania práve touto dohodou, t.j. že v predmetných dohodách o zrážkach zo mzdy je uvedené, že pohľadávky spoločnosti voči žalobkyni sú zabezpečené touto dohodou a sú tvorené úverom, vrátane prípadných všetkých revolvingov poskytnutých žalobkyni s príslušenstvom, úveru, prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré žalovanému preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky voči žalobkyni a ďalšími prípadnými pohľadávkami žalovaného voči žalobkyni, ktoré vyplynú na základe alebo v súvislosti so zmluvou, prípade teda jej ďalších dodatkov. Súd mal za to, že predmetné dohody o zrážkach zo mzdy neobsahovali vymedzenie riadnej výšky pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená. Uvedené vymedzenie zabezpečovacej pohľadávky je neurčité, a teda neplatné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejaviť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom zabezpečovacieho prostriedku. Neurčité podľa názoru súdu bolo aj zmluvné dojednanie v dohodách o zrážkach zo mzdy týkajúce sa výšky splátok (rozsah v akom má byť naplnená uhradzovacia funkcia zabezpečovacieho inštitútu zrážok zo mzdy). Ustanovenie predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré hovorí, že pokiaľ nebude v akomkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, ale vo výške nižšej, bude za účelom riadneho vyrovnania príslušných pohľadávok výška mesačných zrážok zo mzdy v najbližšom nasledujúcom mesiaci, či mesiacoch, zvýšená na dohodnutú výšku, a to na najvyššiu prípustnú výšku v zmysle záväzných právnych predpisov upravujúcich rozsah zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia, a to všetko do doby úhrady všetkých pohľadávok v omeškaní. Dlžník s takýmto postupom výslovne súhlasí. Nepripustné navyšovanie zrážok zo mzdy nad dohodnutú výšku predstavuje obchádzanie obligatórnej náležitosti zmluvy o úvere, a to výšky mesačnej splátky úveru. Súd poukázal aj na tú skutočnosť, že úverové podmienky sú vydané veriteľom ešte pred uzavretím právneho úkonu a predstavujú určitý rámec povinností a práv, ktoré musí dlžník pred uzavretím právneho úkonu akceptovať. Obsah obchodných podmienok nie je závislý od vôle dlžníka. Dlžník nemôže meniť jeho obsah. Pri uzavretí úkonov ho musí akceptovať. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadradenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať, aké pohľadávky, v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. Je neprijateľné, aby žalovaný v budúcnosti a bez prejavu vôle žalobkyne jednoznačne určil, aká konkrétna pohľadávka (predstavujúca výšku istiny, úroku, sankcií poplatku za služby) zo zmluvy bude zrážaná zo mzdy žalobkyne. Dohoda o zrážkach zo mzdy je akcesorický vzťah, ktorý má zabezpečiť konkrétnu pohľadávku vo výške uvedenej v písomnej dohode. Dohoda o zrážkach zo mzdy ako súčasť zmluvy o revolvingovom úvere predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná. Svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení strán v neprospech spotrebiteľa. Neprimerané a nerovnovážne dojednanie v takýchto dohodách o zrážkach zo mzdy, ktoré súd považuje za spotrebiteľské, je neplatné aj podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Podstatnou okolnosťou pre prijatie tohto záveru súdu je skutočnosť, že táto podmienka nebola s dlžníkom individuálne dohodnutá. Nemal reálnu možnosť obsah formulárovej dohody ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Z tohto dôvodu v predmetnej dohode o zrážkach zo mzdy, v zmysle ktorých je spotrebiteľ kedykoľvek v platnosti zmluvy vykonávanie zrážok na úhradu pohľadávky žalovanej vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly uplatnenej žalovaným na základe neprijateľných klauzúl, resp. bez možnosti spotrebiteľa zabezpečiť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Vychádzajúc z vyššie zisteného skutkového stavu a na uvedené zákonné ustanovenia podľa názoru súdu žalobkyňa má naliehavý právny záujem na

posúdení otázky platnosti, či neplatnosti predmetných dohôd o zrážkach zo mzdy. S poukazom na vyššie uvedené súd návrhu žalobkyne v tejto časti vyhovel a vo výroku I. rozsudku určil, že obidve dohody o zrážkach zo mzdy uzavreté so žalovaným sú neplatné.

V ďalšej časti odôvodnenia rozhodnutia súd konštatoval, že žalobkyňa sa domáhala aj určenia neplatnosti obidvoch zmlúv o revolvingovom úvere a na pojednávaní konanom dňa 06.03.2017 uviedla, že sa predovšetkým domáha určenia, že predmetný úver je bez úrokov a bez poplatkov z dôvodov, ktoré sú uvedené v odseku 4. odôvodnenia rozsudku. Súd mal za to, že z predložených zmlúv o revolvingovom úvere vyplýva, že tieto neobsahujú jasné a zrozumiteľné údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, splátok úrokov a iných poplatkov. Neobsahujú ani poradie, ako by sa mali splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami. Tieto zmluvy neobsahujú ani konečnú splatnosť úveru. Na základe toho súd dospel k tomu záveru, že vyššie uvedené revolvingové zmluvy sú jednak spotrebiteľské úvery, ktoré je možno považovať v takom stave za bezúročné a bez poplatkov. Čo sa týka neplatnosti zmlúv o revolvingovom úvere tak, ako to žiadala žalobkyňa v podanej žalobe, bol súd toho názoru, že žalobkyňa žiadnym spôsobom nešpecifikovala dôvody neplatnosti zmlúv o revolvingovom úvere ako celku, a preto súd vo zvyšku žalobu zamietol.

Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd postupoval podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“, a kedy vychádzal z pomeru úspechu a neúspechu strán sporu vo veci. Žalobkyňa sa domáhala určenia neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy, ako aj neplatnosti zmlúv o revolvingovom úvere ako celku, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 100 %. Úspech žalobkyne predstavuje výrok súdu o určení neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy a čiastočnej neplatnosti zmlúv o revolvingovom úvere, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje podľa názoru súdu 75 %. Úspech žalovaného predstavuje časť žalobného návrhu, ktorú súd zamietol, čo v percentuálnom vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 25 %. Čistý úspech žalobkyne predstavuje 50 % (75 % - 25 %). Žalobkyni tak vzniklo právo na náhradu trov konania v rozsahu 50 %, avšak žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že trovy konania nežiada, a preto súd jej náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu, ktorý navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a žalobu zamietnuť alebo vrátiť celú vec na ďalšie konanie súdu prvej inštancie.

Žalovaný namietal, že sa súd neriadil ustanovením § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa vykladá obsah právneho úkonu a až vtedy, ak na základe jeho aplikácie nie je možné odstrániť pochybnosti o obsahu, čo on popiera, je možné dospieť k záveru o neurčitosti. Súd automaticky pristúpil ku konštatovaniu neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Jeho postup nemá preto oporu v zákone. Z dohody o zrážkach zo mzdy pritom vyplýva, že sa ňou zabezpečujú pohľadávky, ktoré spoločnosť bude mať (má) voči Dlžníkovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že Spoločnosť poskytne úver Dlžníkovi na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. ... Následne sa uvádza výška istiny úveru z príslušnej úverovej zmluvy (ktorej číslo je zhodné s tou-ktorou dohodou o zrážkach zo mzdy). Podľa žalovaného zákonná úprava dohody o zrážkach zo mzdy nešpecifikuje, akým spôsobom má byť vymedzený predmet zabezpečenia. Označenie pohľadávky, ktorej sa zabezpečenie týka ako určitý nárok z konkrétneho právneho vzťahu (v tomto prípade zmluvy o revolvingovom úvere s konkrétnym číslom) je z hľadiska identifikácie zabezpečenej pohľadávky dostatočne určité, pretože pohľadávku (y) nezameniteľne identifikuje z hľadiska osoby oprávnenej a povinnej a z hľadiska určenia právneho vzťahu (právneho dôvodu) zabezpečovanej pohľadávky a rovnako aj sumy pohľadávky (minimálne v časti istiny úveru). Uvedenie výšky pohľadávky nie je ani v zmysle nejakej právnej normy a ani všeobecných požiadaviek na určitosť právneho úkonu potrebné, ako aj pri iných spôsoboch zabezpečenia, kedy vyčíslenie zabezpečenej pohľadávky nie je podmienkou ich platnosti (napr. uznanie záväzku, prevzatie ručenia) ani v prípade dohody o zrážkach zo mzdy. Ďalej žalobca napádal ako nezákonné aj závery súdu vo vzťahu k ustanoveniu umožňujúcemu zvýšenie zrážky nad dohodnutú sumu. Vytýkal súdu aj to, že sa vôbec nezaoberal obsahom daného ustanovenia a príslušnej právnej úpravy, ktorá predstavuje objektívnu hranicu pre výšku zrážky zo mzdy (§ 551 Občianskeho zákonníka). Zrážka zo mzdy nemôže byť nikdy vyššia ako určuje zákon. Pokiaľ obsah právneho úkonu odkazuje na zákonnú úpravu a na jej základe je vždy určiteľná maximálna výška zrážky zo mzdy, potom právny úkon nie je neurčitý a ani nezrozumiteľný. Ustanovenie dohody o zrážkach zo mzdy len určuje, že zrážka zo mzdy môže byť vyššia ako je v dohodnutej výške; súčasne ale nebude vyššia ako to pripúšťa zákon, lebo stále platí obmedzenie § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Je potom nepreskúmateľné, v čom má ísť o neurčité, či dokonca neprijateľné ustanovenie. A navyše aj ohľadne tohto ustanovenia je z napadnutého

rozsudku nepreskúmateľné, prečo ho súd nepovažuje za oddeliteľnú súčasť obsahu dohody. Zároveň je z napadnutého rozsudku nepreskúmateľné, prečo súd vzhľadom na svoje závery, považuje túto za neplatnú aj pokiaľ ide o vymedzenie pohľadávky v časti úveru a teda vyslovil neplatnosť celej dohody o zrážkach zo mzdy. Vymedzenie predmetu zabezpečenia - pohľadávky je pritom vždy „rozdeliteľné“ v tom zmysle, že je možné určiť (ponechať v platnosti) časť ustanovenia vymedzujúceho zabezpečenie len na úver. Žalovaný tvrdil, že rozhodnutie súdu je nesprávne pre rozpor so zákonom, je predčasné (nakoľko súd nedodrжал ani viaceré zákonné ustanovenia upravujúce postup pri výklade právnych úkonov) a je nepreskúmateľné, keďže dôvod vyžadujúci určenie neplatnosti celej dohody o zrážkach zo mzdy sa z rozsudku zistiť nedá ani pri tých záveroch, ktoré sa v ňom uvádzajú.

Ďalej napádal procesný postup, pretože žalobkyňa sa domáhala pôvodne určenia neplatnosti uvedených zmlúv. Nie je mu známe žiadne uznesenie, ktorým by došlo k zmene v navrhovanom žalobnom petite, čo ho vedie k záveru, že súd rozhodol nad rámec podanej žaloby. Podľa § 139 a nasl. C. s. p. možno zmeniť žalobu, pripustiť len so súhlasom súdu a to formou uznesenia doručovaného stranám sporu do vlastných rúk. Súd v bode 11. odôvodnenia rozsudku konštatuje len toľko, že žalobca na pojednávaní dňa 06.03.2017 sa predovšetkým domáha určenia, že úver je bez úrokov a bez poplatkov. Išlo o iný žalobný návrh a inú požiadavku, než bola uvedená v žalobe. Bez toho, aby súd nerozhodol o pripustení zmeny, nemohol o takejto zmene ani meritórne rozhodnúť.

V závere odvolania žalovaný namietal aj vecné nedostatky voči uvedenému výroku súdu, pretože z každej zmluvy vyplýva počet, výška a splatnosť splátky. Súd neuvádza žiadne konkrétne skutočnosti, neodôvodňuje svoje závery, rovnako tak nie je zjavné, či pri rozhodovaní rešpektoval rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15.

3. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného písomne nevyjadřila.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a napadnutý rozsudok vo výroku I. podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil a vo výrokoch II. a IV. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 389 ods. 1 písm. b/, § 391 C. s. p.).

5. Výrokom I. rozhodol okresný súd o určení, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500032565 zo dňa 27.09.2013 a Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500035224 zo dňa 14.11.2013, uzavreté medzi žalobkyňou a žalovaným, sú neplatné. Rozhodnutie založil na právnom závere podľa ktorého sú dohody o zrážkach zo mzdy špecifikované vo výroku rozhodnutia neurčité a preto neplatné podľa § 37 Občianskeho zákonníka.

6. Podľa čl. I. dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500032565, spoločnosť bude mať (má) voči Dlžníkovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že Spoločnosť poskytne Dlžníkovi na základe Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500032565 (ďalej len „Zmluva“) čiastku vo výške 1.500,00 Eur. V zmysle Zmluvy/dodatku k Zmluve má Dlžník právo, aby mu v prípade riadneho splácania úveru bol poskytnutý ďalší úver v rámci tzv. revolvingu(ov) (ďalej len „Revolving(y)"). Pohľadávky Spoločnosti voči Dlžníkovi zabezpečované touto Dohodou sú tvorené úverom vrátane prípadných všetkých revolvingov poskytnutých Dlžníkovi, príslušenstvom úveru (Revolvingu/ov), prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré Spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči Dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami Spoločnosti voči Dlžníkovi, ktoré vyplývú/vzniknú na základe alebo v súvislosti so Zmluvou a jej prípadných dodatkov (ďalej len „Pohľadávky“). Podľa článku II. dohody „Strany dojednávajú v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka k zabezpečeniu Pohľadávok Spoločnosti uvedených v čl. I. tejto Dohody, dohodu o zrážkach zo mzdy, prípadne z iných príjmov, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou (ďalej len „zrážky zo mzdy“), ktorú Dlžník poberá od svojho zamestnávateľa (respektíve platiteľa príjmu) ...Na základe tejto Dohody je zamestnávateľ Dlžníka povinný vykonávať v prospech Spoločnosti mesačné zrážky zo mzdy Dlžníka, vždy v riadnom výplatnom termíne Dlžníka a odvádzať ich na bankový účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX pod variabilným symbolom č. 8500032565 vo výške 103,70 Eur mesačne. Strany výslovne súhlasia s tým, že pokiaľ nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodutej výške (a to z akéhokoľvek dôvodu), ale vo výške nižšej, bude za účelom riadneho vyrovnania príslušných Pohľadávok výška mesačných zrážok zo

mzdy v najbližšom nasledujúcom mesiaci, či mesiacoch zvýšená nad dohodnutú výšku, a to na najvyššiu prípustnú výšku v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich rozsah zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia, a to všetko do doby úhrady všetkých Pohľadávok v omeškaní. Dlužník s takýmto postupom výslovne súhlasí. Obdobného obsahu je aj dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500035224.

7. Po preskúmaní odvolania žalovaného a konania, ktoré mu predchádzalo, odvolací súd konštatuje, že okresný súd ohľadom určenia neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 191 C. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 220 ods. 2 C. s. p. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku v časti určenia neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy preto podľa § 378 ods. 2 C. s. p. konštatuje správnosť dôvodov uvedených v jeho písomnom vyhotovení, na ktoré v podstatných bodoch odkazuje.

8. Odvolanie žalovaného v tejto časti nepovažoval odvolací súd za dôvodné.

9. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia okresného súdu poukazuje na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Predpokladom platného dojednania je písomná forma dohody. Jej nedodržanie má za následok jej neplatnosť (§ 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Platnosť dohody o zrážkach zo mzdy z hľadiska obsahových náležitostí vyžaduje určenie oprávnenej, ako aj povinnej osoby, určenie celkovej sumy, ktorá má byť zrazená. Nie je nevyhnutné (ale možné), aby dohoda obsahovala aj uvedenie výšky zrážok, ktoré sa majú vykonávať. Zákon výslovne ustanovuje, že dohodnuté zrážky nesmú svojou výškou (rozsahom) presahovať výšku zrážok, aké sú prípustné pri výkone rozhodnutia (exekúcii). Ak by však dohodnutá výška zrážok presahovala zákonom stanovený limit, v tejto časti je dohoda neplatná a platiteľ mzdy je povinný zraziť a poukázať veriteľovi iba sumu zodpovedajúcu právnej úprave.

10. Aj podľa odvolacieho súdu uvedené náležitosti predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala. Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala predovšetkým výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, opisuje len možné spôsoby jej vzniku. Vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky (všetky revolvingy, príslušenstvo, prípadné zmluvné pokuty, náklady, ktoré žalovanému vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok a prípadné ďalšie pohľadávky žalovaného voči žalobcovi, ktoré do budúcnosti vyplývajú zo zmluvy o úvere a jej prípadných dodatkov) je neurčité, a teda neplatné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Bolo by tiež možné, že v rámci takto žalovaným vyčíslenej pohľadávky sa môžu ocitnúť aj nároky, ktoré sú sporné a ktorých spornosť je takto vyňatá zo súdneho prieskumu. Neurčité bolo aj zmluvné dojednanie v dohode o zrážkach zo mzdy týkajúce sa výšky splátok. Podľa dohody, ak nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, bez ohľadu na dôvod, má byť zrážka v nasledujúcich mesiacoch zvýšená nad dohodnutú sumu. Aj podľa odvolacieho súdu je neprípustné navyšovanie zrážok zo mzdy nad dohodnutú výšku predstavuje obchádzanie náležitosti dohody o výške mesačných zrážok zo mzdy. Vzhľadom na uvedené odvolací súd nemal za to, že by sa neplatnosť mala týkať len časti právneho úkonu ako na to žalovaný poukazoval v odvolaní.

11. Žalovaný v odvolaní v súvislosti s výrokom II., ktorým súd určil, že označené úvery poskytnuté na základe zmlúv o revolvingových úveroch sú bezúročné a bez poplatkov, namietal procesný postup súdu poukazujúc na to, že žalobkyňa sa domáhala pôvodne určenia neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500032565 zo dňa 27.09.2013 a zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500035224 zo dňa 14.11.2013 pričom na pojednávaní dňa 06.03.2013 určenia, že úver je bez úrokov a bez poplatkov. Podľa žalovaného išlo o iný žalobný návrh a inú požiadavku, než bola uvedená v žalobe. Bez toho, aby súd nerozhodol o pripustení zmeny, nemohol o takejto zmene ani meritórne rozhodnúť.

12. Odvolanie žalovaného v tejto časti t.j. do výroku II., ktorým určuje, že úvery poskytnuté na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500032565 zo dňa 27.09.2013 a zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500035224 zo dňa 14.11.2013 sú bezúročné a bez poplatkov, považoval odvolací súd za dôvodné.

13. Z obsahu spisu okresného súdu vyplýva, že žalobkyňa na pojednávaní dňa 06.03.2017 (č.l. 121 spisu) po dopyte zo strany súdu uviedla: „žiadam určiť dohody o zrážkach zo mzdy za neplatné a zároveň tak, ako som už uvádzala v rámci svojho prednesu žiadam, aby súd určil, že zmluvy sú bezúročné a bez poplatkov z tých dôvodov, ktoré som už uviedla v rámci svojho prednesu“.

14. Ust. § 140 C. s. p. upravuje legálnu definíciu zmeny žaloby. Zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo. Zmena žaloby je podaním vo veci samej (pozri § 123 ods. 2 C. s. p.). Zmena žaloby je dispozitívnym úkonom žalobcu a je prejavom jeho slobody v dispozícii s konaním a predmetom konania. Žalobca takto môže meniť žalobu, ale len so súhlasom súdu O pripustení alebo nepripustení zmeny návrhu súd rozhoduje uznesením. Uznesenie, ktorým súd pripustil zmenu žaloby, nemusí doručiť stranám, ak boli prítomné na pojednávaní, na ktorom sa o zmene rozhodlo. Doručuje sa len subjektom, ktoré neboli prítomné na pojednávaní, na ktorom nastala zmena. Pokým súd nerozhodne o uplatnenej zmene žaloby, nemôže pokračovať v konaní o pôvodnej žalobe.

15. Odvolací súd s poukazom na skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu a vyššie uvedené dospel k záveru, že okresný súd v konaní nezachoval žiaduci postup. Bez toho, aby rozhodol o pripustení/ nepripustení zmeny žaloby v zmysle ust. § 142 C. s. p. rozhodol vo veci o návrhu žalobkyne, ktorý nebol predmetom pôvodnej žaloby, ktorou sa táto domáhala určenia neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy a určenia neplatnosti zmlúv o úvere. Uvedené pochybenie malo za následok zrušenie rozhodnutia okresného súdu vo výrokoch II. a súvisiacom výroku IV. o trovách konania a vrátenie veci mu na ďalšie konanie.

16. Ďalší postup súdu I. inštancie bude preto závisieť od rozhodnutia o zmene žaloby. V novom rozhodnutí zároveň rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C. s. p.).

17. Vo výroku III. zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý lebo nebol napadnutý odvolaním.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).